

Miljödepartementet

Vår referens/dnr: 2022-128

Er referens/dnr: M2022/01828

2022-12-15

Remissvar

Trafikanalys rapport 2022:14 förslag som leder till transportsektorns klimatomställning

Föreningen Svenskt Näringsliv har beretts tillfälle att avge yttrande över angivna rapport och tackar för möjligheten och anför följande synpunkter.

Globalt sänkta utsläpp avgörande

Svenskt Näringsliv står bakom Sveriges långsiktiga klimatmål och har drivit på för en ambitiös europeisk klimatpolitik. Klimatpolitik handlar dock om mer än bara sänkta utsläpp, den handlar om konkurrenskraft, näringspolitik, energipolitik, miljö tillstånd och ökat välbefinnande. Klimatomställningen utgör en möjlighet för Sverige att sänka utsläppen samtidigt som vi ökar vårt välbefinnande. Men då krävs det att rätt åtgärder sker vid rätt tidpunkt, annars riskerar Sverige som nation att dels misslyckas med klimatomställningen och dels ett försämrat välbefinnande.

Sverige står för en bråkdel av de globala utsläppen av växthusgaser, även om samtliga av Sveriges utsläpp eliminerades så skulle det inte räcka för att nämnvärt påverka de globala klimatförändringarna. Inte ens om hela EU:s samlade utsläpp eliminerades över en natt skulle det innebära att hotet från klimatförändringarna avvärs. Vår chans att bidra till att stoppa de globala klimatförändringarna bygger på att vi inte bara når våra egna klimatmål utan också att vi kombinerar sänkta utsläpp med ökat välbefinnande. Bara så kan vi utgöra ett verkligt föredöme som andra vill följa efter.

En verkligt framgångsrik svensk klimatpolitik måste utgå från ett globalt perspektiv. Svensk klimatpolitik måste alltid sträva efter att skapa bästa möjliga förutsättningar för Sverige och svenska företag att bidra till globalt sänkta utsläpp. En avgörande del i detta är att sätta svenska företags konkurrenskraft i första rummet. Svenska företag bidrar idag med en betydande global klimatnytta genom exporten.

Transportsektorns klimatomställning

Trafikanalys har remitterat en omfattande rapport med många olika förslag till den kommande klimathandlingsplanen. För näringslivet är transporter av gods och passagerare en förutsättning för tillväxt, välfärd, möten och kompetensförsörjning. Transporter behövs även för att kunna bedriva export från Sverige. Trafik ger dock upphov till negativa externa effekter som behöver prissättas och minskas. Effektiva transportlösningar till exempel genom elektrifiering, intermodala transporter eller minskad energianvändning inom transportsektorn är eftersträvaransvärt och något Svenskt Näringsliv stödjer. För att uppnå fler sådana lösningar bör Regeringskansliet även analysera till exempel vilka hinder lag och förordning idag utgör för till exempel längre och tyngre väg- och järnvägstransporter.

Omställningen av transportsektorn styrs framför allt genom prissättning av trafikens negativa externa effekter, till exempel olika miljöföroreningar och koldioxidutsläpp, som internaliseras genom skatter och andra ekonomiska styrmedel.

För att stödja en kostnadseffektiv klimatomställning som värnar svensk konkurrenskraft anser Svenskt Näringsliv att regeringen bör intensifiera arbetet med EU:s klimatpaket Fit for 55 för att få på plats EU-gemensamma mål och styrmedel. Som grund bör utsläpp från transportsektorn regleras på europeisk eller global nivå, det senare särskilt för sjöfart och flyg.

I fråga om enskilda stöd och styrmedel bör konkurrensneutralitet och kostnadseffektivitet bejakas.

Införandet av eventuella nya styrmedel för transporter bör även bejaka konkurrenssituationen mellan Sverige och övriga EU.

Konkurrenskraft i centrum

När den svenska transportsektorns klimatomställning diskuteras bör faktumet att Sverige är ett stort land med betydande avstånd samtidigt som vi är en exportberoende ekonomi bejakas. Ifall den svenska klimatpolitiken leder till allt för stora kostnader i transportsektorn så riskerar den svenska konkurrenskraften att ta skada. Det innebär förutom förlorade arbetstillfällen och minskad tillväxt med stor sannolikhet en sänkt global omställningstakt. Detta sker eftersom den svenska exporten genom att tränga undan smutsigare produktion utomlands sänker de globala utsläppen av växthusgaser med motsvarande hälften av Sveriges territoriella utsläpp.¹

Ifall svensk konkurrenskraft skadas försämras företages exportmöjligheter och därmed vår möjlighet att tränga undan smutsigare produktion i andra länder. Därför är det viktigt att styrmedlen för transportsektorns klimatomställning utformas med svensk konkurrenskraft i centrum.

¹ Klimatnyttan av Svensk Export

https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/rapporter/6nn5h2_material_economics_-_klimatnyttan_av_svensk_export_12pdf_1167100.html/MATERIAL_ECONOMICS_-_KLIMATNYTTAN_AV_SVENSK_EXPORT_12.pdf